

Antwoordnota bij ontwerp Cultuurnota 2025-2028

Deze antwoordnota is onderdeel van het besluitvormingstraject rond de Cultuurnota voor de periode 2025-2028. Dit traject begon met de startnotitie die Provinciale Staten (PS) op 13 december 2023 (#3123370) hebben vastgesteld; daarmee hebben zij ook ingestemd met het opstellen van het nieuwe cultuurbeleid voor de periode 2025 – 2028 door Gedeputeerde Staten (GS).

In de aanloop naar de ontwerpnota zijn gesprekken gevoerd met verschillende betrokken partijen, zoals culturele instellingen, Flevolandse gemeenten, de Jongerenraad, vertegenwoordigers van de amateurkunst en Provinciale Staten. In gesprekken, workshops en met enquêtes hebben zij ideeën en wensen meegegeven.

GS hebben op 30 april 2024 de ontwerp Cultuurnota 2025 – 2028 vastgesteld en daarbij aan PS voorgesteld om het ontwerp vast te stellen en ter inzage te leggen. PS hebben op 17 juli 2024 met Statenvoorstel (#3261424) het ontwerpbeleid vastgesteld en besloten de financiële consequenties te betrekken bij de definitieve vaststelling van de Cultuurnota 2025 – 2028. Daarbij is de nota ook vrijgegeven voor inspraak.

Het ontwerp is van 23 juli tot en met 3 september 2024 digitaal ter inzage geweest op de provinciale website. Aan de verschillende partijen die betrokken waren in het participatietraject, provinciaal gesubsidieerde culturele instellingen en de Flevolandse gemeenten is de link naar het ontwerpbeleid gemaild.

Kaders ontwerpbeleid cultuur

Bij het opstellen van het ontwerpbeleid is het coalitieakkoord 2023-2027 'Toekomst voor het nieuwe land' betrokken; daarin zijn een aantal opdrachten opgenomen op het gebied van cultuur. Daarnaast zijn als kaders en uitgangspunten gehanteerd: de Provinciale cultuurnota 2021-2024: *Flevoland: ruimte voor cultuur*, aanbevelingen uit de Cultuurmonitor 2019-2021, wettelijk kader en bestuurlijke afspraken op het gebied van cultuur en de Uitgangspunten landelijk cultuurbeleid 2025-2028.

In navolging van de huidige cultuurnota 2021-2024 hanteren we in het ontwerpbeleid cultuur 2025-2028 verschillende routes. Naast 'Cultuur beleven' en 'Cultuur maken' hebben we een derde route toegevoegd: 'Cultuur verankeren'. Hierin gaat het om het borgen van de basis, beter zicht krijgen op de waarden en impact van cultuur en het anticiperen op de toekomst. Alle routes bestaan uit verschillende pijlers die leiden naar resultaten waarvoor de provincie zich in deze beleidsperiode inzet.

In het ontwerpbeleid is voor een aantal resultaten aanvullende financiële middelen gevraagd. Deze zijn opgenomen in drie scenario's: (1) Op koers, (2) Verantwoord inlopen achterstand en (3) Minimum. Afhankelijk van de keuze voor een scenario of (een combinatie van) onderdelen uit verschillende scenario's, kunnen de desbetreffende resultaten gerealiseerd worden.

Ontvangen zienswijzen

Naar aanleiding van de terinzagelegging zijn twee zienswijzen ontvangen op de ontwerp Cultuurnota :

- Gemeente Zeewolde (28 augustus 2024, #3307751)
- Stichting Bibliotheeknetwerk Flevoland (30 augustus 2024, #3309070)

Indieners hebben een ontvangstbevestiging gekregen. Nadat deze Antwoordnota is vastgesteld, krijgen zij deze samen met het besluit toegestuurd.

Belangrijkste punten uit de zienswijzen

De gemeente Zeewolde geeft aan de cultuurnota een goede basis te vinden voor het provinciale cultuurbeleid. De gemeente vraagt nadere duiding op welke wijze de middelen voor het onderdeel 'inlopen achterstand algemeen' binnen de route Cultuur verankeren worden ingezet. De gemeente geeft GS in overweging om de middelen voor cultuureducatie in het MBO toe te voegen aan het scenario dat wordt voorgesteld aan PS. Tot slot vraagt de gemeente om bij voorkeur structureel ruimte te maken voor het ondersteunen van de steunfunctie voor cultuureducatie in Zeewolde.

Bibliotheeknetwerk Flevoland (BNF) geeft een aantal inhoudelijke aanvullingen en wijzigingen voor de pijler Bibliotheken. BNF geeft de provincie complimenten voor het voornemen om meer te investeren in cultuur in het algemeen, gezien de prille culturele infrastructuur en de verwachte bevolkingsgroei. Daarbij spreekt BNF de zorg uit over gemeentelijke bezuinigingen op cultuur in relatie tot de ambities van de provincie.

Reactie college GS op zienswijzen

In onderstaand overzicht staan de verschillende onderdelen van de zienswijzen van de gemeente Zeewolde en BNF op een rij, met daarnaast de reactie van Gedeputeerde Staten (GS) en als gevolg daarvan de eventuele wijziging in de definitieve cultuurnota.

Gemeente Zeewolde	Reactie college van GS	Wijziging definitieve nota
Vraagt verduidelijking hoe de middelen voor 'Inlopen achterstand algemeen' onder de route 'Cultuur verankeren' concreet worden ingezet. Betreft dit de onderwerpen die onder de pijler Doorontwikkeling Cultuurregio Flevoland staan?	Bij 'Inlopen achterstand algemeen' gaat het om extra inzet op het gebied van cultuurbeoefening: -educatie en -participatie. Exacte besteding van de middelen is mede afhankelijk van landelijke regelingen. Dit is opgenomen in het document 'Uitwerking aanvullende middelen Cultuurnota 2025-2028' dat m.b.t. scenario 1 en 2 is opgesteld op verzoek van Provinciale Staten en is geagendeerd voor de Statencommissie van 12 juni 2024.	Geen
Zet zich met name in voor cultuureducatie, -participatie en bibliotheekwerk, die de kern vormen van het lokale cultuurbeleid. De gemeente vraagt te overwegen om de middelen voor cultuureducatie in het MBO toe te voegen aan het scenario dat naar Provinciale Staten gaat.	Het gaat in scenario 1 om middelen voor onderzoek naar de behoefte en mogelijkheden voor cultuureducatie in het MBO. Een eventuele positieve uitkomst kan leiden tot een voorstel voor extra middelen voor het daadwerkelijk aanbieden van cultuureducatie in het MBO. In het kader van prioritering hebben GS dit bewust opgenomen in scenario 1. Het is aan Provinciale Staten om dit onderwerp en de bijhorende middelen desgewenst toe te voegen aan scenario 2, dat GS voorstellen.	Geen
Heeft geen organisatie meer ter ondersteuning van het programma CultuurPlus (Cultuur-educatie met Kwaliteit) en vraagt na een eerdere incidentele bijdrage een structurele bijdrage in deze.	Gezien het rijks- en provinciale beleid en het feit dat cultuureducatie de kern vormt van het beleid van Zeewolde, betreuren GS het dat de gemeente geen steunpunt financiert. De incidentele subsidie heeft de provincie in 2021 verstrekt om Zeewolde te laten aanhaken op de provinciale infrastructuur cultuureducatie en was nadrukkelijk eenmalig. In maart 2022 heeft de toenmalige wet- houder een convenant getekend met st. De Verbeelding voor structureel	Geen

	meer en goed cultuuronderwijs voor alle kinderen in Zeewolde. Daaraan kon geen uitvoering worden gegeven. Net als voor de andere relatief kleinere gemeenten, draagt de provincie met CmK ook in Zeewolde al substantieel bij aan de cofinanciering van cultuureducatie. Structurele subsidiëring zou tot ongewenste ongelijkheid leiden en vinden wij aan de gemeenteraad van Zeewolde.	
Bibliotheek Netwerk Flevoland	Reactie college van GS	Wijziging definitieve nota
Vraagt naar de bron en betekenis voor Flevoland bij de waaier met provinciale rollen op het terrein van bibliotheekwerk. (figuur 2., p. 17 Cultuurnota) Geeft aan dat het bewaren en toegankelijk maken van wetenschappelijke collecties geen rol is van de Flevolandse POI en bibliotheken. Vraagt waaraan wordt gedacht bij rol 9 in de waaier 'Investeerder in nieuwe instellingen'.	De waaier 'Bibliotheekwerk' en de waaier met rollen op het gebied van de kunsten zijn ontwikkeld door Berenschot. De tekst in het blauwe kader op p. 11 gaat daar- over. De waaiers zijn afkomstig uit het rapport 'Op weg naar herpositionering – Visie van Berenschot op de rol van de provincies in het culturele bestel' uit 2022. Dat is opgesteld in opdracht van het IPO (Interprovinciaal Overleg). Beide waaiers geven aan welke rollen provincies <i>kunnen</i> vervullen. Er is hierbij geen vertaalslag gemaakt naar de provincie Flevoland. Voor het beleid ná 2028 zal dat mogelijk wel het geval zijn. Het is bekend dat BNF geen rol heeft m.b.t. wetenschappelijke collecties. Bij rol 9 'Investeerder in nieuwe vestigingen' valt te denken aan multifunctionele faciliteiten waarvan een bibliotheek-vestiging deel uitmaakt.	De bijschriften bij figuur 1 en 2 worden uitgebreid met de toevoeging: (ontwikkeld door adviesbureau Berenschot). In de bronverwijzing op p. 35 wordt onder 'Adviesbureau Berenschot' toegevoegd: 'Op weg naar herpositionering – Visie van Berenschot op de rol van provincies in het culturele bestel' (2022). Rapport in opdracht van IPO.'
Vraagt 'de nieuwe bibliotheek' met 3 hoofd-letters te schrijven. (1^e kolom, 1^e alinea p. 17)	Dit verzoek wordt overgenomen.	<i>De schrijfwijze wordt:</i> De Nieuwe Bibliotheek
Geeft aan dat de POI-functie in Flevo-land nu is verdeeld over 3 eenheden: stichting BNF, het innovatieteam en de partnerprojecten. (1^e kolom, 1^e alinea, p. 17)	De indeling in 3 eenheden betreft specifiek de financierings-structuur met 3 stromen. Deze indeling wordt gehanteerd bij de evaluatie die de provincie laat uitvoeren naar het functioneren van BNF en	Geen

	het Innovatiefonds Bibliotheek-functie Flevoland, mede in relatie tot wijziging van de bibliotheekwet in 2026. Dit is als een van de resultaten opgenomen bij de 4 ^e bullet op p. 18.	
Geeft aan dat het bij de genoemde drie wettelijke taken voor de provincie om de huidige Wet stelsel openbare bibliotheken (Wsob) gaat. In de nieuwe wet zijn de provinciale taken veel breder. De voorlopige inwerkingtreding is januari 2026. (2 ^e kolom, 1 ^e alinea, p. 17)	Dat is correct. De wet is nog niet in ontwerp en gaat naar verwachting in per juli 2026. De wetswijziging wordt meegenomen in de evaluatie die hierboven al is genoemd.	<i>De tekst wordt:</i> De provincie heeft in de huidige wet op het gebied van bibliotheken drie wettelijke taken... innovatie. Namens de provincie voert BNF deze wettelijke provinciale taken uit. In de nieuwe wet zal sprake zijn van een breder taken-pakket.
Bij punt 2. Over de netwerktaken wordt als voorbeeld van een regionale overlegstructuur de Arbeidsmarktregio Flevoland genoemd. BNF zit daar na afronding van de opdracht bestrijding laaggeletterdheid niet meer in en stelt voor de zin daarop aan te passen. (2 ^e kolom, 3 ^e alinea, p. 17)	GS nemen het voorstel van BNF over.	<i>De tekst wordt:</i> Netwerktaken worden ingevuld door actief deel te nemen aan landelijke overlegstructuren voor bibliotheken en ondersteuningsinstellingen.
Geeft aan dat gecijferdheid buiten de brede scope aan maatschappelijke thema's en geletterdheid valt, waaraan BNF, FlevoMeer Bibliotheek en De Nieuwe Bibliotheek werken. Verzoekt 'gecijferdheid' te schrappen. (1 ^e kolom, 2 ^e alinea, p. 18)	GS geven gehoor aan dit verzoek.	<i>De tekst wordt:</i> Dit omvat geletterdheid, digitale vaardigheden... participatie.
Geeft aan dat de bibliotheken mensen stimuleren om mee te doen in de samenleving, maar dat dit niet arbeidsmarktparticipatie betreft. De bibliotheken bieden wel ruimte aan arbeidsmarktpartners en werkplekken voor ZZP'ers en startende ondernemers.	GS geven gehoor aan dit verzoek en merken op dat in de tekst sprake was van het woord 'arbeidsmarkt'.	<i>De tekst wordt:</i> De bibliotheken in Flevoland hebben zich verder ontwikkeld tot instellingen waar zoveel mogelijk mensen gestimuleerd worden om mee te doen in de samenleving op

Verzoekt 'arbeidsmarktparticipatie' te schrappen. (1 ^e kolom, 1 ^e bullet, p. 18)		het gebied van digitale vaardigheden en geletterdheid.
Geeft aan dat BNF vanuit provinciaal perspectief de komende jaren liever inzet op toename van het aantal <i>provinciale</i> samenwerkingsverbanden. Geven daarbij aan dat de kwaliteit en impact belangrijker is dan het absolute aantal. (1 ^e kolom, 2 ^e bullet, p. 18)	GS nemen deze toevoeging over in een iets aangepaste tekst.	<i>De tekst wordt:</i> Toename van impact en kwaliteit van provinciale samenwerkingsverbanden met andere (provinciale) maatschappelijke, sociale en culturele instellingen, gericht op maatschappelijke opgaven.
Aanvullende opmerkingen van BNF	Reactie college van GS	
Vraagt m.b.t. scenario 1 naar de inhoud van de 1,5 miljoen extra investering in impactmeting. Vraagt zich af of dat het type investeringen is die het meest bijdraagt aan versterking van de culturele infrastructuur in Flevoland. Stelt dat investering in multifunctionele voorzieningen gericht op ontmoeting en culturele participatie/educatie en beleving tot meer impact leiden en geeft aan dat de brede bibliotheken een logisch en verbindend onderdeel uitmaken van dergelijke voorzieningen.	Bij alle drie de scenario's gaat het in Route 3 Cultuur verankeren bij 'Meten impact' om € 300.000. De gelijknamige Pijler op p. 29 gaat op dit onderwerp in. De 1,5 miljoen euro in scenario 1 staat een regel lager en heeft betrekking op 'Inlopen achterstand algemeen'. Daarbij gaat het om extra inzet op het gebied van cultuurbeoefening: cultuureducatie en -participatie. Het college neemt notie van deze stelling en merkt op dat multifunctionele voorzieningen een gemeentelijke aangelegenheid zijn.	
Doet de suggestie om een deel van de extra 50k per jaar) die de provincie structureel in BNF wil investeren, toe te spitsen op impactmanagement ten dienste van beide bibliotheken.	Het college neemt notie van de suggestie; deze kan nader aan de orde komen in de contacten en afspraken tussen BNF en de ambtelijke betrokkenen.	

Inhoudelijke aanvullingen van BNF	Reactie college van GS
Geeft aan bij het versterken van samenwerkingsverbanden met andere maatschappelijke instellingen een voortrekkersrol te kunnen spelen. Geeft aan dat voor beide Flevolandse bibliotheken geldt dat ze willen inzetten op de ontwikkeling van de brede maatschappelijke bibliotheek en de meer outreachende werkwijze: o.a. daar zijn waar het nodig is en waar de doelgroep zit. Geeft m.b.t. digitalisering en innovatiefonds aan dat er kansen zijn om innovatieprojecten op te zetten die bijdragen aan de maatschappelijke relevantie van de bibliotheek, zoals digitale geletterdheid.	Ook deze punten kunnen nader de orde komen tussen BNF en ambtelijke betrokkenen. Het college vindt dit mooie (mogelijke) ontwikkelingen. Kansen in het kader van het provinciaal innovatiefonds worden al benut en kunnen verder benut worden.
	BNF verzoekt in het kader van de aanvullende opmerkingen en inhoudelijke aanvullingen niet expliciet tot wijzigingen in de definitieve Cultuurnota 2025-2028.

Ambtshalve redactionele wijzigingen

- Bij Cultuureducatie (p. 15, 2^e bullet over groei aantal scholen) en Voordekunst (p. 20, bullet over voortzetting partnerschap) zijn de ontbrekende sterretjes (*) toegevoegd, waarmee ze nu corresponderen met de daarvoor gevraagde aanvullende middelen op p. 33.
- In het Voorwoord is de herhaling van 'Erfgoed' bij de ondertekening van de gedeputeerde geschrapt.
- Waar sprake was van Het Verhaal Van Flevoland is de hoofdletter in 'Van' vervangen door een kleine letter.

Vervolg

De ingediende zienswijzen leiden bij instemming van GS tot de bovengenoemde inhoudelijke en redactionele aanpassingen in de definitieve Cultuurnota 2025 – 2028.